

OKWUCHINEKE AHỤ EKWURU N'ELUUGWU, AKUKU NKE MBỤ

Matiu 5:1-48

IHEÒMỤMỤ 19 - Nke Ndị etiti

AMAOKWU IBUN'ISI: “Ya mere unu onwe-unu gēzu òkè, dika Nna-unu nke elu-igwe zuru òkè” (Matiu 5:48).

Ụwa ahụ bụ nke Jisọs b́jara nime ya mgbe O wetara ozi nke ihun'anya Ya amataghị ihe banyere idimma onye nke Kraist maobu amara ahụ niile nke di nwayo nke náeme ka ndu di nwayo nke náeme ka ndu di uto. Ndị Rom bụ ndi náachị ụwa n'oge ahụ, akporo ochichị akaike na nke enweghị obiebere bụ nke ha jiri náachị. Enwere otutu ndjagha siri ike ndi sitere na Rom; bụ ndi azuru n'uzo ilugha igosiputa ike ha nwere; ma otutu mmadu naagba kwa mbọ imeri ibe ha n'igba oso, iwuli elu, itu ihe otutu na egwuriegwu ndiozo. Ndị bụ ogbenye naebi ndu náání ka ha mezue izuozo nke ndi bu ogaranya na ndi di ike. Mgbe onye isi ochichị nke ndi Rom naeji inyinya ugboala naeje mkpaghari; ndi oru naeji oso gaa n'iru ya naetiso ndi naeguzo n'akuku uzo, “Gbue ikpere.” Umuntakiri naalu odu di ike karija ha nke mere na ha adighi etoto; adighi elekota ndinyom dika o kwesiri. Anaeleli kwa onye o bula naadighi ike na onye di kwa nwayo.

Ihun'anya Chineke

Jisọs wee weta ozizi Ya nke ihun'anya, idi nwayo, obiumeala, na idimma, O gwara ndi ahụ si, “Nguzi ndiri ndi bu ogbenye nime mo-ha: n'ih na ala-eze nke Elu-igwe bụ nke ndi ahụ ... Nguzi ndiri ndi di nwayo n'obi: n'ih na na ndi ahu gēketa uwa Nguzi ndiri ndi-ebere n'ih na ndi ahu ka agēmere ebere.”

Mgbe Jisọs huru oké igwe mmadu ahụ ndi putara ka ha kiri odu Ya O rigoro n'elu ugu ebe o nwere ohere ihuzu mmadu niile ka onye o bula wee nwe ike ige nti n'okwu Ya. O dighi mgbe o bula Jisọs naaroputa mmadu olenale wee gwa ha okwu Chineke, kama O naekwusa ya na mbara ka mmadu niile wee nu ma nwekwa nzoputa.

Ndi bu Ogbenye Nime Mmuo

O malitere ikwu okwu Chineke Ya site n'igwa ha ihe gaeme ka ha wee nuriaghu. “Nguzi (maobu onu) ndiri ndi bu ogbenye nime mo ha” Nke a putara na ha gaenwe obiumeala; O wee si na Alaeze Eluigwe bụ nke ha. Ndị ahụ no náeleanya ka Kraist wukwasị otu Alaeze n'elu ụwa ma napu ndi Rom ochichị n'ike, ka O wee naputa ndi Ju n'ibu oru. Ma Jisọs agwawo ha ri na mbu na Ya onweya nwere uzo di iche iji rita mkpurobi umummadu n'uru; ndi bu ogbenye nime mmuo ha gaeketa uwa. Ndị ahụ apughị ighota otu ihe ndia gaesi di, ma site n'anya nke okwukwe anyi puru ihu na umu Chineke bu ndi naagabiga onodu nweda n'ala ha ugu a bu ndi gaenwe ike ichi uwa mgbe Jisọs gaabia ichi uwa otu puku aru.

Ndi Naeme ka Mmadu na Ibe ha Di N'udo

“Nguzi ndiri ndi neme ka madu naibe-ha di n'udo: n'ih na ndi ahu ka agakpo umu Chineke.” Mmadu apughị ibu OnyeKraist mgbe o naese okwu naalukwa ogu. Mgbe Jisọs tinyere udo Ya nime obi anyi O naewepu mmuo ahụ nke naakpata iseokwu. Otu nwa okoro nke bu OnyeKraist gwara nne ya okwu mgbe o si n'ulokwukwo lata: “Mama, i matara uzo kachasi mma iji mee ka ndi mmadu kwusi ime ihe i náachoghị ka ha náeme? Náání rapu ha ka ha ga n'iru n'ime ha, ha gaakwusi. Otu nwaokoro no ná enumaka naagba kwam ukwu ya, dika agasi na o choro ipali iseokwu. Ma ekperem ekpere nime obi, m'wee mee dika mu amataghị ihe o naeme, o wee kwusi.” Jisọs naenye nwa Ya o bula ike imeri mgbe o bula anaanwa ha.

Alaeze Nke Umuntakiri

Jisọs huru umuntakiri n'anya, wee si, “Kwenu ka umu-ntakiri biakutem; unu egbochila ha: n'ih na alaeze Chineke bu nke ndi di otu a” (Mak 10:14). Otu oge mgbe Jisọs no n'Ulukwu Chineke Umuntakiri naabu “Hossana diri nwa Devid,” ma ndi nchaja were iwe; ma Jisọs siri ha, “O digh mgbe o bula unu guru, I si n'onu umu ntakiri na umu nani ara ka ojija zue okè?” Jisọs choro ka umuntakiri ah bukue Ya abu otuto. Otutu mgbe ka o naakpo ndi naesozu Ya bu ndi tozuru okè, “umu-ntakiri,” n'ih na O kwuru si na o buru na mmdu ewedaghị onwe ya n'ala dika umuntakiri na ha agaghị aba n'Alaeze Chineke (Matiu 18:3).

Ìhè Unu Nke Náenwu

Na nwa oge ntà mgbe Ọ nọ náekwuokwu Chineke Jisọs sịrị, “Unu onwe-unu bu ìhè nke uwa. Apugh izo obodo nke ewuoro n’elu ugwu.” Na oge ọzọ Jisọs sịrị, “Mu onwem bu ìhè nke uwa,” ị hụwo na Ọ naachọ ka ndị náesouzo Ya dị ka Ya Onweya.

Òlee otú anyị gaesi bụrụ ìhè? Site n’inwe nzọpụta na ikwe ka Jisọs biri ná ndụ anyị. Ọ bụrụ na ìhè ahụ dị nime anyị, Ọ ganaenwupụta. Ọzọ kwa enyere anyị iwu: “Otú a menu ka ìhè-unu nēnwu n’iru madu, ka ha we hu ọlu ọma nile unu, we to Nna-unu nke bi n’elu-igwe.” Ndị mmadụ adighị ege ntị mgbe mmadụ naasi na ya bụ OnyeKraist; kama ha ganaele ndụ ya anya, ịhụ ma ọ naebi dika Kraist.

Ọ bughị náání ma anyị nwere ìhè dị ukwu gaeme ka mmadụ hụ anyị. Agwara anyị na apụrụ ịhụ ìhè nke otú machis site n’ihe dị ka otú mailị nime óké ọchịchiri. Nwa Chineke ọ bụla nwere ìhè, ọ ghaghị kwa ime ka ọ naenwu n’ebe ọ bụla Chineke debere ya.

**“Jisọs si k’anyị we’ez’ìhè nēnwu
Dị ka oriọna nēnwu nim’abalị
N’ụwa ọchị chị nka anyị aghaghị
Inwu**

Gị nọ n’akụkụ gị, mụ nọ na nkem.”

Otú onye ekwuwo kwa, na ìhè anyanwụ nke ndụ bụ nke náamụkwasi ụwa niile bụ nchikọta nke ụmụirighiri ìhè nke náenwu mgbe niile. Nke ahụ bụ ihe kasị mkpà: menu ka ìhè unu náenwu—mgbe niile kwa. Nke ụwa adighị enwe ntụkwasiobi n’arụ ndị ahụ náenweta nzọpụta n’otù izu mee ka ìhè ha nwue náání otù izu; ma n’izuokọ ọzọ ha ewee daghachiazụ, ìhè ha ewe nyụọ. Ọ bụ ihe dị ebube mmadụ inogidesiike ná nzọpụta ya, ka ọ gaabụ n’ulọ akwukwọ na n’ebe niile ị gaenwe ihe náenyere gị aka ma náenye kwa Chineke otuto. Ike dị n’Ọbara nke Jisọs ime ka anyị nọgide ná nzọpụta anyị mgbe niile.

Obi Ahụ Nke Chineke Hụworo

Jisọs gara n’iru ikwu okwu banyere Iwu ahụ na ụmụmmadụ adighị edebezu ihe enyere n’Iwu. Ndị odeakwukwọ na ndị Farisi, bụ ndị óké okpukpé, kwuru na ha naedebe Iwu iri ahụ, ha naakpachapụ anya ịhụ na ọ dighị onye ọ bụla gaahụ ha ka ha naemebi otù nime ha. Ma ha enweghị ịhụn’anya ọ bụla n’ebe Chineke nọ maọbụ n’ebe mmadu ibe ha nọ. Ha naeguzo náekpe ogologo ekpere ka mmadụ wee hụ ha na ha dị nsọ ma “nēripia ulo ndiyom di-ha nwuru” (Matiu 23:14). Ma eleghianya ha naebokwasị ha ụtúisi bụ nke eji elekọta ulonzukọ, karia nke ụmụnwanyi ogbenye ahụ pụrụ iwepụta, ha wee si otú a napụsja ha ihe niile ha nwere. Jisọs gwara ha na ha arapụwo kwa “Ihe ka arọ n’iwu, bú ikpe, na ebere, na okwukwe” (Matiu 23:23).

Iwu ahụ sịrị, “Gi egbula madu”; ma Jisọs sịrị na OnyeKraist agaghị ebu ihe ọ bụla n’obi bụ nke gaeme ka ọ cheta igbu mmadụ. O nwere ike bụrụ na otù onye egbubeghị mmadụ n’ezie; ma ọ bụrụ na ọ kpọrọ mmadụ ibe ya asi, ọ bụrụwo ogbu mmadụ. Jisọs sịrị, “Huritanu onwe unu n’anya” -- ọbuná ndịiro unu. O kwukwara na ọ bụrụ na unu naahụ náání ndị naahụ unu n’anya, unu si añaa dị iche n’ebe ndị mmehie nọ? Jisọs hụrụ anyị n’anya mgbe anyị buri ndịiro Ya, Ọ na tükwa anya na anyị onweanyi gaahụ ndịozọ n’anya na anyị ganaemeso ha omume ọma wee kpere ha ekpere ka ha bjarue nchēghari, ka ewee zọpụta kwa ha. Chineke naekwenye ka anwụ mụara ndị mmehie na ndị otù Kraist, ọbuna mmiriòzùzò náezosa mmadụ niile otùaka ahụ.

Mgbe Jisọs nyere iwu, “Ya mere unu onwe-unu gēzu òkè, dika Nna-unu nke elu-igwe zuru òkè.” Ọbughị iwu ọhụ ka Ọ naenye ha. Chineke gwararị Abraham otù okwu a “Gi jegharia n’irum, buru kwa onye zuru òkè (Jenesis 17:1). Mgbe Jisọs sịrị, “Ngọzi nādiri ndị di ọcha n’obi: n’ihi na ndị ahụ gāhu Chineke,” O nyere anyị ihe nzuzo nke izuòkè. Ịdị ọcha nke obi bụ odudonso, “ịdị nsọ bụ nke agaesite na ya mee ka anyị zue kwa òkè “Nāgbasonu udo n’ebe madu nile nọ, ya na ido-nsọ ahu, nke onye ọ bụla agagh ahu Onye-nwe-ayi anya ma o nwegh ya” (Ndi Hibru 12:14).

AJUJU DỊ ICHEICHE

1. Gịni ka anyị gaeme mgbe anaakpagbu anyị n’ihi Jisọs?
2. Ọlee ụzọ anyị gaesi mee ka ìhè anyị náenwu?
3. Ọ bụrụ na nwanne anyị nwere ihe megide anyị, gịni ka anyị kwesiri ime banyere ya?
4. Gịni ka Jisọs kuziri banyere ibinye na inye ndịozọ ihe?
5. Ọlee otú Jisọs si dụọ anyị ọdụ banyere imeso ndịiro anyị?
6. Jisọs, Ọ naatụ anya na anyị gaezu òkè?
7. Mụọ ha n’isi bụ “Ozi-Ọma ọñụ” ndja.